

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII

W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 20 IM. J. KUKUCZKI W BIELSKU-BIAŁEJ

RELIGIA RZYMSKOKATOLICKA – KLASY IV–VIII

Podstawa: program nauczania religii rzymskokatolickiej oraz podręczniki Wydawnictwa Archidiecezji Lubelskiej „Gaudium”:

- klasa IV – „**Chcę żyć z Jezusem**”,
 - klasa V – „**Bóg poszukuje człowieka**”,
 - klasa VI – „**Jezus Chrystus nas zbawia**”,
 - klasa VII – „**Bóg wskazuje nam drogę**”,
 - klasa VIII – „**Mocą Ducha Świętego przemieniamy świat**”.
-

§ 1. Cele i zasady oceniania

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia z religii służy rozpoznawaniu poziomu opanowania przez niego wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania religii oraz wymagań edukacyjnych.
2. Ocenianie z religii ma na celu:
 1. informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w nauce;
 2. motywowanie ucznia do dalszej pracy i rozwoju;
 3. wskazywanie uczniowi jego mocnych stron oraz obszarów wymagających uzupełnienia;
 4. umożliwienie uczniowi planowania własnego rozwoju;
 5. dostarczanie rodzicom lub prawnym opiekunom informacji o postępach, trudnościach i uzdolnieniach ucznia;
 6. umożliwianie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.
3. W ocenianiu stosuje się następujące zasady:
 - **jawności** – uczeń zna ocenę oraz jej uzasadnienie;
 - **obiektywności** – stosowane są jednolite i jasno określone kryteria;
 - **systematyczności** – osiągnięcia ucznia są oceniane w ciągu całego roku;
 - **instruktywności** – ocena wskazuje, co uczeń już opanował i nad czym powinien jeszcze pracować;
 - **indywidualizacji** – wymagania są dostosowywane do możliwości psychofizycznych i edukacyjnych ucznia;

- **motywowania** – ocenianie powinno wspierać rozwój ucznia i zachęcać go do podejmowania wysiłku.
4. Ocenianie z religii obejmuje przede wszystkim **wiedzę i umiejętności religijne**, w szczególności:
- znajomość podstawowych prawd wiary;
 - znajomość Pisma Świętego i umiejętność korzystania z Biblii;
 - znajomość modlitw i podstawowych pojęć religijnych;
 - rozumienie nauczania Kościoła;
 - umiejętność wyjaśniania wydarzeń, tekstów biblijnych i prawd wiary;
 - umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy w sytuacjach życia codziennego;
 - formułowanie własnych wypowiedzi dotyczących wiary;
 - umiejętność argumentowania i prowadzenia kulturalnej dyskusji;
 - korzystanie z podręcznika, Pisma Świętego i innych źródeł informacji;
 - współpracę w grupie i wykonywanie powierzonych zadań.
5. Ocena z religii nie jest oceną praktyk religijnych ucznia, jego udziału w liturgii, modlitwie poza szkołą ani jego osobistej wiary. Nie ocenia się również stopnia religijności ucznia.
6. W zakresie wychowawczym nauczyciel może uwzględniać podczas bieżącej pracy takie elementy jak kultura wypowiedzi, odpowiedzialność, systematyczność, współpraca i szacunek wobec innych.
-

§ 2. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

1. Osiągnięcia ucznia mogą być sprawdzane poprzez:
1. sprawdziany i prace pisemne;
 2. kartkówki;
 3. odpowiedzi ustne;
 4. pracę z Pismem Świętym;
 5. pracę z podręcznikiem i kartami pracy;
 6. ćwiczenia i zadania wykonywane podczas lekcji;
 7. pracę indywidualną i grupową;
 8. wypowiedzi ucznia podczas lekcji i dyskusji;
 9. prezentacje i projekty;
 10. zadania dodatkowe;
 11. znajomość podstawowych modlitw i prawd wiary, zgodnie z wymaganiami dla danej klasy;
 12. inne formy wynikające ze specyfiki katechezy i możliwości organizacyjnych.

2. **Sprawdzian** obejmujący większą partię materiału jest zapowiadany co najmniej tydzień wcześniej.
 3. **Kartkówka** może obejmować materiał z maksymalnie trzech ostatnich lekcji lub podstawowe wiadomości wymagane na danym etapie nauczania. Kartkówka może być niezapowiedziana.
 4. **Odpowiedź ustna** obejmuje w szczególności materiał z ostatnich lekcji oraz podstawowe wiadomości utrwalane w ramach danego działu.
 5. Przy ocenianiu odpowiedzi ustnej bierze się pod uwagę:
 - poprawność merytoryczną;
 - stopień samodzielności;
 - umiejętność logicznego przedstawienia odpowiedzi;
 - posługiwanie się terminologią religijną;
 - umiejętność odwołania się do Pisma Świętego.
 6. **Praca z Biblią** może obejmować m.in.:
 - odnalezienie wskazanego fragmentu;
 - określenie księgi, rozdziału i wersetu;
 - odczytanie tekstu;
 - wskazanie głównego przesłania;
 - odniesienie tekstu do omawianego zagadnienia.
 7. **Zeszyt lub materiały ucznia** mogą być oceniane pod kątem:
 - kompletności;
 - systematyczności;
 - poprawności wykonanych zadań;
 - estetyki adekwatnej do możliwości ucznia.
 8. Aktywność podczas lekcji może być oceniana poprzez:
 - udział w dyskusji;
 - udzielanie odpowiedzi;
 - wykonywanie zadań;
 - pracę w grupie;
 - podejmowanie dodatkowych zadań.
-

§ 3. Częstotliwość oceniania

1. Przy jednej godzinie religii tygodniowo nauczyciel dostosowuje liczbę ocen do rzeczywistych możliwości organizacyjnych oraz liczby zajęć.

2. Uczeń powinien otrzymać w semestrze **co najmniej trzy oceny bieżące**, o ile jego frekwencja i organizacja zajęć na to pozwalają.
 3. Oceny powinny pochodzić z różnych form sprawdzania osiągnięć ucznia.
 4. Nauczyciel może zwiększyć liczbę ocen w przypadku ucznia, który:
 - wykonuje dodatkowe zadania;
 - uczestniczy w projektach;
 - bierze udział w konkursach;
 - wymaga dodatkowej diagnozy poziomu opanowania wiadomości.
-

§ 4. Skala ocen

Oceny bieżące i klasyfikacyjne ustala się według następującej skali:

Ocena	Stopień
celujący	6
bardzo dobry	5
dobry	4
dostateczny	3
dopuszczający	2
niedostateczny	1

§ 5. Kryteria ocen

1. Ocena celująca – 6

Uczeń:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą;
- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami edukacyjnymi;
- samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania religijne;
- biegle posługuje się terminologią religijną;
- potrafi samodzielnie analizować teksty biblijne i wyciągać z nich wnioski;
- potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w nowych sytuacjach;
- podejmuje dodatkowe zadania o charakterze edukacyjnym;

- osiąga sukcesy w konkursach religijnych lub wykazuje się szczególnymi osiągnięciami związanymi z przedmiotem.

Ocena celująca może wynikać również z bardzo wysokiego poziomu samodzielności i twórczego wykorzystania wiedzy, a nie wyłącznie z udziału w konkursach.

2. Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- opanował pełny zakres podstawowych i rozszerzonych wiadomości wymaganych na danym poziomie;
 - poprawnie posługuje się terminologią religijną;
 - zna podstawowe prawdy wiary, modlitwy i treści wymagane programem;
 - samodzielnie korzysta z Pisma Świętego;
 - potrafi wyjaśnić znaczenie omawianych wydarzeń biblijnych;
 - potrafi łączyć wiadomości z różnych działów;
 - samodzielnie wykonuje zadania;
 - aktywnie i systematycznie pracuje podczas lekcji;
 - poprawnie i rzeczowo formułuje własne wypowiedzi.
-

3. Ocena dobra – 4

Uczeń:

- opanował większość wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami;
 - zna podstawowe pojęcia religijne;
 - poprawnie przedstawia najważniejsze treści omawianych katechez;
 - potrafi korzystać z Pisma Świętego z niewielką pomocą nauczyciela;
 - zazwyczaj prawidłowo wykorzystuje zdobytą wiedzę;
 - potrafi przedstawić własne zdanie dotyczące omawianych zagadnień;
 - wykonuje zadania samodzielnie lub z niewielką pomocą;
 - jest zazwyczaj przygotowany do lekcji;
 - wykazuje systematyczność w pracy.
-

4. Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności;
 - zna najważniejsze pojęcia religijne;
 - potrafi przedstawić podstawowe treści omawianych katechez;
 - z pomocą nauczyciela korzysta z Pisma Świętego;
 - potrafi odpowiedzieć na podstawowe pytania dotyczące omawianego materiału;
 - wykonuje proste zadania;
 - popełnia błędy, ale zasadniczo rozumie podstawowe treści;
 - wykazuje podstawową znajomość wymaganych modlitw i prawd wiary;
 - jego praca jest na ogół systematyczna.
-

5. Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- opanował minimum wiadomości i umiejętności koniecznych do dalszego kształcenia;
 - zna podstawowe pojęcia religijne w ograniczonym zakresie;
 - z pomocą nauczyciela potrafi odtworzyć najważniejsze informacje;
 - ma trudności z samodzielnym formułowaniem odpowiedzi;
 - popełnia liczne błędy;
 - wymaga pomocy przy korzystaniu z Pisma Świętego;
 - wykonuje najprostsze zadania;
 - podejmuje próby uzupełniania braków w wiadomościach i umiejętnościach.
-

6. Ocena niedostateczna – 1

Uczeń:

- nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do dalszego kształcenia;
 - nie zna podstawowych pojęć i treści wymaganych programem;
 - nie potrafi, nawet z pomocą nauczyciela, wykonać podstawowych zadań;
 - nie rozumie podstawowych treści omawianych na lekcjach;
 - nie podejmuje prób uzupełnienia podstawowych braków;
 - nie osiąga minimalnego poziomu wymagań edukacyjnych.
-

§ 6. Znajomość modlitw i podstawowych prawd wiary

1. Znajomość modlitw i podstawowych prawd wiary jest elementem osiągnięć edukacyjnych z religii.
 2. Wymagania dotyczące znajomości modlitw są dostosowane do etapu edukacyjnego oraz programu nauczania realizowanego w danej klasie.
 3. Sprawdzanie znajomości modlitw może odbywać się w formie:
 - odpowiedzi ustnej;
 - krótkiej pracy pisemnej;
 - uzupełniania tekstu;
 - zadań utrwalających.
 4. W przypadku trudności ucznia nauczyciel umożliwia dodatkowe powtórzenie i ponowne sprawdzenie wiadomości.
-

§ 7. Poprawa ocen

1. Uczeń ma możliwość poprawienia oceny ze sprawdzianu na zasadach ustalonych przez nauczyciela.
 2. Poprawa powinna odbywać się w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
 3. Uczeń może poprawić ocenę poprzez:
 - ponowne napisanie sprawdzianu;
 - odpowiedź ustną;
 - wykonanie określonego zadania;
 - inną formę ustaloną indywidualnie z nauczycielem.
 4. Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole.
 5. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może umożliwić uczniowi uzupełnienie zaległości wynikających z dłuższej nieobecności.
-

§ 8. Nieprzygotowanie do lekcji

1. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji na zasadach określonych w statucie szkoły lub przyjętych w szkolnych zasadach oceniania.
2. Nieprzygotowanie może dotyczyć w szczególności:

- braku przygotowania do odpowiedzi;
 - braku materiałów potrzebnych do pracy;
 - braku przygotowania do zapowiedzianego zadania.
3. Nieprzygotowanie nie zwalnia ucznia z obowiązku uzupełnienia wiadomości i umiejętności.
 4. Nieprzygotowania nie można zgłosić w przypadku wcześniej zapowiedzianego sprawdzianu, chyba że przyczyna wynika z przepisów dotyczących usprawiedliwionej nieobecności ucznia.
-

§ 9. Dostosowanie wymagań edukacyjnych

1. Wobec uczniów posiadających opinię lub orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej wymagania edukacyjne są dostosowywane do ich indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych, zgodnie z zaleceniami zawartymi w dokumentacji.
 2. W przypadku uczniów mających trudności w czytaniu i pisaniu nauczyciel może w szczególności:
 - wydłużyć czas potrzebny na wykonanie zadania;
 - częściej powtarzać i utrzymywać materiał;
 - stosować krótsze i bardziej jednoznaczne polecenia;
 - wspierać ucznia podczas odpowiedzi ustnej;
 - umożliwić odpowiedź ustną zamiast pisemnej, jeśli wynika to z zaleceń;
 - stosować różnorodne metody pracy;
 - wykorzystywać pomoce wizualne, schematy, mapy myśli i materiał multimedialny;
 - dzielić większe zadania na mniejsze etapy;
 - uwzględniać indywidualne tempo pracy ucznia.
 3. W przypadku dysgrafii ocenie podlega przede wszystkim poprawność merytoryczna, a forma graficzna pisma jest uwzględniana zgodnie z zaleceniami poradni.
 4. W przypadku uczniów ze szczególnymi uzdolnieniami nauczyciel może proponować zadania rozszerzające, projekty, prezentacje oraz dodatkową pracę z tekstem biblijnym.
-

§ 10. Klasyfikacja śródroczna i roczna

1. Ocena śródroczna i roczna wynika z całorocznej pracy ucznia i poziomu spełnienia wymagań edukacyjnych.
 2. Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej nauczyciel bierze pod uwagę w szczególności:
 - poziom opanowania wiadomości i umiejętności;
 - wyniki sprawdzianów i innych prac kontrolnych;
 - odpowiedzi ustne;
 - pracę z Pismem Świętym;
 - aktywność edukacyjną;
 - systematyczność pracy;
 - wykonywanie zadań;
 - postępy ucznia w stosunku do jego wcześniejszych osiągnięć;
 - samodzielność;
 - indywidualne możliwości ucznia.
 3. Ocena klasyfikacyjna nie jest mechanicznym wynikiem średniej arytmetycznej lub ważonej ocen cząstkowych. Nauczyciel dokonuje całościowej oceny poziomu osiągnięć edukacyjnych ucznia.
 4. Przy ustalaniu oceny nauczyciel uwzględnia również dostosowania wymagań edukacyjnych wynikające z opinii lub orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej.
-

§ 11. Wspieranie rozwoju ucznia

1. Ocenianie z religii powinno mieć charakter wspierający i motywujący.
 2. Nauczyciel stwarza uczniowi możliwość:
 - poprawienia braków;
 - ponownego sprawdzenia wiadomości;
 - rozwijania zainteresowań religijnych;
 - podejmowania dodatkowych zadań;
 - udziału w projektach i konkursach;
 - rozwijania umiejętności pracy z Pismem Świętym.
 3. Szczególne osiągnięcia ucznia mogą być uwzględniane przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej, o ile pozostają związane z osiągnięciami edukacyjnymi z religii.
-

§ 12. Postanowienia końcowe

1. Przedmiotowy System Oceniania z religii jest zgodny z zasadami oceniania obowiązującymi w szkole oraz dokumentami regulującymi organizację nauczania religii.
2. Szczegółowe wymagania edukacyjne dla poszczególnych klas wynikają z programu nauczania oraz realizowanych podręczników Wydawnictwa „Gaudium”.
3. Wymagania mogą być modyfikowane w przypadku zmian programu nauczania, podstawy programowej, organizacji nauczania religii lub materiałów dopuszczonych do użytku.
4. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym dokumencie stosuje się przepisy prawa oświatowego, statut szkoły oraz wewnętrzne zasady oceniania.

Opracował: Marek Janik